

פרח מטה אהרון

(3-4) ספר במדבר פרק יז

(טז) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:

(יז) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאֵתָם מִטָּה מִטָּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל נְשִׂאֵיהֶם לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת אִישׁ אֶת שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל מִטָּהוּ:

(יח) וְאֵת שֵׁם אֶהְרֹן תִּכְתֹּב עַל מִטָּה לְוִי כִּי מִטָּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם:

(יט) וְהִנַּחְתֶּם בְּאֶהֱל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֲנִיעַד לָכֶם שָׁמָּה:

(כ) וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר בּוֹ מִטָּהוּ יִפְרַח וְהִשְׁפִּיתִי מֵעַלֵי אֵת תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מְלִינִם עֲלֵיכֶם:

(כא) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל נְשִׂאֵיהֶם מִטָּה לְנִשְׂיָא אֶחָד מִטָּה לְנִשְׂיָא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת וּמִטָּה אֶהְרֹן בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם:

(כב) וַיִּנַּח מֹשֶׁה אֶת הַמִּטּוֹת לִפְנֵי יְהוָה בְּאֶהֱל הָעֵדוּת:

(כג) וַיְהִי מִמִּחְרַת וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל אֶהֱל הָעֵדוּת וַהֲנִיחַ פָּרַח מִטָּה אֶהְרֹן לְבֵית לְוִי וַיֵּצֵא פָּרַח וַיִּצָּץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים:

(כד) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמִּטּוֹת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטָּהוּ:

(90-91) ספר נועם אלימלך - פרשת קרח

דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה שנים עשר מטות וכו' מטהו יפרח ונדקדק למה ציוה השם יתברך ברוך הוא ליקח שנים עשר מטות הלא עיקר הסימן היה הפריחה שזה דבר הפלא והיה די בלקיחת מטה אהרן לבד וכאשר יראו שיפרח מטה יהיה לאות ביניהם ויסור תלונותם # ואם יאמרו ליבחן אולי גם מטותם יפרח כשיניחום באוהל מועד אז מי שירצה לידע זאת ילך ויבחן וינסה לעצמו # ולמה ליקח כל הי"ב בפעם אחד # אך הענין הוא דהנה כתיב אשרי שומע לי לשקוד על דלתותי יום ויום ולכאורה על דלתי הוי ליה למימר בפתח והוא גם כן לשון רבים # אלא נראה שאדם צריך לדבק עצמו ולעבוד השם יתברך בכל מדותיו ואל יאמר שדי לו לבחור לעצמו איזה מדה או ללמוד או להתפלל או ליתן צדקה או איזה מדה אחרת רק צריך האדם לקבל על עצמו לדבק את עצמו בכל נפשו בכל מדותיו האפשרי בכל ההתאמצות ולכן נאמר דלתותי לומר שמחויב לשקוד על כל דלתות דאלו נאמר דלתי הייתי אומר מיעוט דלתי שנים לכן הוסיף הכתוב לכתוב דלתותי להורות הריבוי האפשרי, והנה עיקר כללות המדות הם שנים עשר כנגד י"ב שבטי י"ה שהם כנגד י"ב גבולי אלכסון שכל שבט בפני עצמו הוטבע בו מדה אחת היותר מוטבע אצלו מבשבט הב' וכן כולם אבל באמת כל האדם צריך להתחזק ולהתאמץ בכל המדות לעבוד בהם הבורא ברוך הוא. ולזה צוה השם יתברך לקחת שנים עשר מטות לרמוז שהחויב מוטל להחזיק בכל המדות לשקוד בהם וזה שפרש"י כשהוכר הפרי הוכר שהיה שקדים פירוש שרש"י מתרץ זאת שבני ישראל לא ידעו מה זה הציוי לקחת כל הי"ב מטות הלא היה די במטה אהרן לבד אך כאשר ראו הפריחה של שקדים הבינו שנס הגדול הזה בא מחמת שקדים פירוש על ידי שהוא שוקד על כל המדות טובות והוא כולל בטובו את כל השבטים וזהו הוכר שהן שקדים פירוש שהוכר שלכך בא למדרגה הזאת הוא מחמת שקדים

ששקד על דלתות יום יום כנ"ל # וזהו זה יהיה לך זה גימט' י"ב רמז לו השם יתברך שיחזיק בכל המדות של שנים עשר שבטי יה והבן:

(102) ספר מאור ושמש - פרשת קרח ד"ה עוד

עוד על פסוק הנ"ל, דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב וגו' ואת שם אהרן תכתוב על מטה לוי וגו' והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח וגו' ויהי ממחרת וגו' והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ויצץ ויגמל שקדים. לכאורה הוא תמוה מה זה שכתוב והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח, הלא הכל גלוי וידוע לפני כסא כבודו, היה לו לומר ומטה אהרן יפרח. ועוד תמיה למה אמר יפרח והא באמת גם יגמול שקדים. ועוד יש לדקדק בפסוק ויוצא פרח ויצץ ויצץ ויגמול שקדים שהוא אך למותר הוה ליה למימר ויוצא פרח ויגמול שקדים. וביותר קשה על תיבת ציץ שהיה די באמרו ויוצא פרח ויצץ ויגמול שקדים. ועוד יש לדקדק למה שקדים זוקא, ובזה כבר צווחו קמאי ובתראי. ונראה לי דהנה השי"ת ברא את עולמו ועיקר תכלית הבריאה היה להוציא רפ"ח ניצוצין קדושים שנפלו בסוד ורוח אלקים מרחפ"ת על פני המים ולהעלותן. והנה צדיקים גמורים מתקנים הכל בשרשם ואינם יכולים להעלות הניצוצות רק הבעל תשובה יכול להעלות הניצוצות הקדושים. וזה פירוש במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד. ... והנה הצדיק הדור שזיכהו השי"ת להתגדל כבודו הוא מחמת שהיה דבוק תמיד בתשובה עילאה. ועל פי זה נבא לביאור הכתובים הנ"ל שהקב"ה צוה למשה קח מאתם מט"ה מט"ה לבית אב, רצה לומר הם רוצים להיות כהנים גדולים, דבר זה אי אפשר רק מי שהוא דבוק במ"ט שערי

תשובה, ולזה קח מאתם מט"ה רצה לומר מ"ט שערי תשובה וה"א רומזת לה"א עילאה. ומחמת שדבר זה תלוי בתשובה, הבחירה הוא ביד האדם כמאמר הכל בידי שמים וכו', לזה כתיב והיה האיש אשר אבחר בו, כלומר מי האיש שאחפוץ בו מטהו יפרח רצה לומר שמ"ט שערי תשובה שלו יפר"ח יוכל להוציא רפ"ח ניצוצין קדושים. ולא אמר ומטה אהרן יפר"ח, כי הבחירה ביד האדם היא ויכול להיות שאחד מהם יהיה דבוק יותר בשערי תשובה. ובאמת אהרן היה דבוק יותר במ"ט שערי תשובה, וזה שכתוב והנה פר"ח מט"ה אהרן ויוצא פר"ח, רצה לומר שעל ידי שאהרן הכהן היה דבוק במ"ט שערי תשובה הוציא רפ"ח ניצוצין, ועל ידי זה ויצץ ויצץ לשון מראה שהיה מאיר ומבהיק ציץ נזר הקודש על אהרן שנשאר בכהונה גדולה. ויגמול שקדים, שקדים עולה בגימטריא תנ"ד ועם הכולל הוא בגימטריא תנ"ה מספר שם אהי"ה במלואיו קס"א קנ"א קמ"ג, רצה לומר ויגמול שקדים שנתעלה אהרן על ידי ויגמול שקדים שהיה דבוק תמיד במ"ט שערי תשובה שמרמז על אהי"ה וזה היה אור מאיר כנ"ל: